

Čakajú nás zmeny pri práci z domu

Tlačová správa

Bratislava, 16. november 2020

Súčasná pandemická situácia výrazne prispela k rozšíreniu práce z domácnosti zamestnanca, tzv. home office. Je pravdepodobné, že sa takáto práca stane štandardom v mnohých firmách. Home-office režim je v súčasnosti legislatívne málo upravený, čo spôsobuje viaceré daňové aj odvodové nejasnosti.

Zákonník práce rozlišuje trvalý výkon práce z domácnosti (trvalý home office) a dočasný, príležitostný home office. **Trvalá domácka práca a telepráca** (§ 52 ods. 1 zákonníka práce) – má pravidelný charakter a trvalú povahu, v pracovnej zmluve je miesto výkonu práce domácnosť zamestnanca alebo iné miesto. V roku 2021 bude mať zamestnávateľ viacero povinností, ktoré doteraz nemal.

Príležitostná práca z domácnosti (§ 52 ods. 5 a §250b zákonníka práce) – vykonáva sa príležitostne, náhodne alebo pri mimoriadnych okolnostiach, napr. súčasná pandémia, náhodná práca z domu pri ochorení dieťaťa, výpadku elektriny, ... atď.

„Cezhraničné“ home-office režimy: Veľa firiem má zamestnancov bývajúcich v zahraničí, ktorí denne dochádzajú pracovať na Slovensko. Teraz majú nariadenú prácu z domu, čo značne komplikuje situáciu. Prácou z domu v zahraničí veľmi pravdepodobne vznikajú zamestnancom a ich zamestnávateľom nové povinnosti.

Radovan Ihnát – Slovenská komora daňových poradcov: „V prípade daňových nerezidentov by sa ich slovenská mzda mala u nás zdaňovať iba v rozsahu práce fyzicky vykonávanej na Slovensku. Zvyšná časť sa má zdaňovať v krajine daňovej rezidencie, teda tam, kde reálne zamestnanec žije. Zároveň vznikajú otázky do akého systému sociálneho poistenia by mal zamestnanec prispievať.“

Podľa ustanovení rakúskej legislatívy, firma, ktorá ich na Slovensku zamestnáva, im musí viesť aj rakúske mzdové účtovníctvo a odvádzať za nich rakúsku daň zo mzdy.

Pri práci z domu sa rieši aj otázka, **kto uhradí výdavky na home-office?**

Radovan Ihnát – Slovenská komora daňových poradcov: „Aj keď podľa aktuálnej legislatívy zamestnancovi nevzniká nárok na preplatenie výdavkov spojených s home-office režimom (internet, energie), mnoho firiem sa ich snaží zamestnancom kompenzovať. Tu však vzniká debata o tom, či sa preplatenie výdavkov má zdaňovať alebo nie.“

Ak zamestnanec v rámci výplaty dostáva paušálnu sumu (náhradu za výdavky pri práci z domu), ide o príjem, na ktorý nie je zákonný nárok. Môže sa považovať za príjem, ktorý je predmetom daní a odvodov. Na druhej strane je argument, že odvody a dane sa z tejto sumy platiť nemajú, keďže ide o paušálnu náhradu za používanie vlastného náradia, zariadenia a predmetov potrebných na výkon práce. Výdavky je však potrebné dostatočne preukázať a zdokumentovať.

Plánované zmeny legislatívy:

Od marca 2021 by mal byť Zákonník práce flexibilnejší a konkrétnejšie upraví aj prácu z domu.

Domácka práca alebo telepráca bude vtedy, ak sa pravidelne vykonáva v domácnosti zamestnanca. Vtedy vznikajú firmám nové povinnosti. Za domácku prácu sa nepovažuje príležitostný home office napr. pri mimoriadnych okolnostiach (technické príčiny, mimoriadna potreba starať sa o dieťa, ...).

Pri domáckej práci (telepráci) musí zamestnávateľ zabezpečiť pracovné prostriedky na výkon práce. Ak to nevie splniť, môže sa so zamestnancom dohodnúť, že bude používať vlastné prostriedky. Vtedy mu však bude firma povinná uhradiť zvýšené výdavky spojené s používaním vlastných prostriedkov. Tento príjem teda bude predstavovať príjem oslobodený od dane, výdavky však musia byť opodstatnené (Aký rýchly internet zamestnanec potrebuje pre prácu z domu? Koľko energie navyše spotrebuje?) a nejakým spôsobom (reálne alebo paušálom) zdokumentované.

Dôležitou zmenou má byť aj ochrana súkromného života zamestnanca, ktorý má tzv. právo odpojiť sa. Nemusí pracovať mimo svojho oficiálneho pracovného času, ak nejde o prácu nadčas alebo pracovnú pohotovosť. Na telefóne a emailoch teda nemusí byť večer a ani počas sviatkov alebo dovolenky.

O výslednej podobe zmien v Zákonníku práce týkajúcich sa home office rozhodnú poslanci parlamentu.

V prípade otázok kontaktujte:

Lucia Ježeková Havlíková, PR manažér, kontakt pre médiá

email: tlacove@skdp.sk, tel: +421 915 908 760

Slovenská komora daňových poradcov, Trnavská cesta 74/A, 821 02 Bratislava